

РИСТА АНЂЕЛОПОЛИЋ
дипомирани инжињер архитектуре
(1937-2026)

Мада по рођењу није био Ваљевац Риста Анђелополић је у граду на Колубари, али и шире, оставио свој неизбрисив траг. Све његове делатности, на пољима од спорта, преко учешћа на радију, архитектуре као и многа друга, готово је немогуће пребројати. Сарадња са Архивом у Ваљеву била је такође једна од њих.

Родио се у Вршцу новембра 1937. године од оца Илије, лекара и мајке Милеве по занимању учитељице. Већ са две године са родитељима прелази у Ниш. Потом се сели у Врњачку Бању и Трстеник где је завршио шест разреда гимназије. Више разреде, 7. и 8. као и полагање матуре окончао је у Београду. У главном граду уписује и Архитектонски факултет чију је диплому стекао 1963. Даљу потврду у струци, у виду лиценце за овлашћеног пројектанта, издату од Инжењеријске коморе Србије стекао је након положеног испита 1969. године. У својим позним годинама, 2003. стиче и лиценцу пројектанта за израду архитектонских пројеката, уређивање слободних површина и унутрашњег водовода и канализације.

После одслужењу војног рока у ЈНА 1963-1964 године у Бања Луци Риста Анђелополић се трајно настањује се у Ваљеву. Непосредно пре доласка, 1966. године оженио се Олгом, са којом је већ наредне године добио близанце, кћерку Драгану и сина Драгана. У овом граду, у току наредних деценија, показаће се пуна разноликост његових бројних талената.

Анђелополићева наклоност спорту и то атлетском исказала се већ током похађања гимназије у Београду. На кросу одржаном

школске 1954/55. године заузео је завидно друго место. Пар година касније, 1957/1958. као студент и активан спортиста учествује у обнављању Београдског универзитетског спортског клуба. По доласку у Ваљево његово спортско деловање није прекинуто. Напротив, оно се наставило, овог пута у домену фудбала. У тиму Ф. К. „Градац“, на месту центарфора показао се као веома добар стрелац.

Ништа мање активан Анђелополић је био и у раду на радију. Увод у ту област његовог деловања представљало је освајање другог места на аудицији за спортског репортера Радио Београда 1957. године. У намери да се потпуно посвети архитектури и заврши студије Риста је за кратко ипак одустао од репортерског посла. Међутим, током служења војног рока у Бања Луци Анђелополић бива одређен за руководиоца, спикера и водитеља ове војне радио станице. Истовремено постаје и дописник војног листа „Народни борац“, аутор изложбе посвећене 2. заседању АВНОЈ-а, организатор прославе Дана младости, као и многих других културних активности. Тиме је служење војног рока представљало вероватно прву велику потврду његове свеобухватне надарености.

Радијски експониран Анђелополић је остао и након свог доласка у Ваљево. Од 1967. постаје први спикер Радио Ваљева, а нешто касније, 1970. и спортски репортер. Својој спикерској и репортерској делатности, Анђелополић током 1999-2000. придодаје поново и ону водитељску. Године 1991. водио је пратећи програм 26. Сајма грађевине. Неколико година касније, 1999. био је и водитељ програма поводом завршетка радова на изградњи насеља „Милорад Павловић“. Последице НАТО бомбардовања учиниле су га и водитељем програма поводом откривања споменика пилоту Миленку Павловићу, као и сличном откривању других знамења попут споменика посвећеним жртвама агресије. Традиционално, пуних двадесет година, од 1991. до 2011. био је и водитељ програма поводом додела награда књижевно-публицистичког конкурса фондације „Драгојло Дудић“.

С обзиром на то да је грађевинарство, односно архитектура била његово примарно образовање Анђелополић се посебно одликовао и учешћем на разним пројектима и радним телима намењеним изградњи. Одмах по доласку у Ваљево, 1968. име-

нован је за члана одбора за формирање галерије града Ваљева. Истовремено постаје и члан извршног одбора за формирање сталне градске ликовне галерије. Средином осамдесетих са колегом Предрагом Којићем, ради и на пројекту реконструкције зграде намењене за Модерну галерију града Ваљева. Током тридесетогодишњег радног стажа и боравка у Граду готово да није било предузећа ни установе чији грађевински или просторни план није носио потпис Ристе Анђелополића. Међу њима био је и пројектни биро „Ваљево пројекат“, саобраћајно предузеће „Стрела Ваљево“, ЈКП „Ваљево“, „Дирекција за урбанизам, грађевинско земљиште, путеве и изградњу Ваљева“. Током овог периода Анђелополић је као цењени стручњак грађевинске струке био и на руководећим положајима. Средином седамдесетих изабран је за вд. директора већ поменутог „Ваљево пројекта“, а у другој половини деведесетих постаје први директор „Дирекције за урбанизам, уређивање грађевинског земљишта и путеве“ општине Ваљево. Сматра се да је у току своје професионалне каријере у тадашњој СФРЈ израдио у реализовао око 500 пројеката из архитектуре, урбанизма и уређења слободних површина, при чему је већина њих остварена у Ваљеву и Осечини тј. у целокупном Колубарском округу. Не сме се заборавити и то, да је преко половине ових пројеката Риста Анђелополић урадио потпуно бесплатно.

Руководећим функцијама Анђелополић је придружио и она председавајућа у стручним друштвима. У релативно дугом периоду (1981-1989.) био је председник Друштва архитектонских, грађевинских инжењера и техничара у Ваљеву. Средином деведесетих изабран је и за првог председника друштва архитеката Ваљева. Коначно, током осамдесетих година, у два мандата, постаје и члан Председништва Савеза грађевинских инжењера и техничара Србије.

У оквирима грађевинске струке Анђелополић се опробао и као педагог. Ово се нарочито односи на вођење наставе појединих предмета у Школи ученика у привреди. Овом треба додати и неколико предавања из области архитектуре одржаних поводом отварања неких од стручних изложби. Најобухватније од ових било је на тему „Урбани развој Ваљева 1945-1965“. Популарну едукацију спроводио је и посредством организавања изложби

фотографија и делова пројеката изграђених у Ваљеву. У музејском одељењу у Осечини 2012. године приредио је изложбу „Осечина и Подгорина од 1970. до 2011“. Друга изложба приређена у галерији Народног музеја у Ваљеву 2016. имала је за тему управо његов грађевински ангажман током педесет година проведених у овом граду.

Уз све наведено и вероватно још много чега другог, овај даровити човек, на тему различитих пројеката објавио је у локалној штампи више од 120 чланака, написа и слично. Можда најзначајнији од њих су фељтони, међу којима је и „Савремена технологија одлагања (отпада) комуналног отпада“ и „Клизишта“ објављених у листу „Напред“ 1995. и 2005. године. Анђелополићево списатељство није се зауставило само на штампи. Његово име налазимо и у зборнику са научног скупа „Развој ваљевског краја 1945-1965. где обрађује урбани развој Града током ове две деценије. Ускраћен за његове текстове није остао ни Гласник Међуопштинског историјског архива Ваљево, где објављује прилог под називом „Просторни и урбанистички развој Ваљева“, а последњих неколико година био је редовни сарадник часописа у оквиру рубрике „Сећања“.

Анђелополићево име везује се и за донације. Више од сто педесет књига његове приватне библиотеке нашло је места у школама, као и у Народној библиотеци у Осечини. Слично је и са Народним музејем у Ваљеву, где се данас налази низ предмета из заоставштине његовог оца, као и фотографије из Првог светског рата његовог тече Драгољуба Павловића академског сликара и ратног фотографа.

Након свега изреченог чини се да „Септембарска награда града Ваљева“ из 1994, Награда општине Осечина за Урбанизам и архитектуру, из 2012. као и још педесетак плакета, диплома и захвалница представља више него оскудан број да би се путем њих описала креативност и радни полет једног изузетног човека.

Милић Милићевић